Anul 47-lea — Duminică 24 Decemvrie 1939 — Nr. 52

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei — Apare în fiecare Duminecă — Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 doleri pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director-Proprietar : N. BRATU, fost Senator

Redacția și Administrația :
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Inreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

La Nașterea Domnului

— Insemnări —

Deodată cu frigul și zăpada, obișnuită în această lună, a sosit și sărbătoarea Nașterii Domnului, a Aceluia care s'a născut acum 1939 de ani, pentru ca să ne scape de multele păcate ale omului pământean.

Celce s'a născut atunci, a crescut mare și a început să propage între oameni faptele bune, îndemnându-ne să lăsăm deoparte faptele rele. Din cauza acestor învățături, a suferit mult Isus Hristos, până când, în cele din urmă, a fost răstignit pe cruce...

Dar, deși Mântuitorul nostru Isus Hristos s'a dus dintre noi, învățăturile Lui au rămas, fiindcă erau bune și înțelepte. Răi sunt numai oamenii, cari nu le ascultă și nu le împlinesc.

Nu sunt însă toți oamenii răi. Sunt foarte mulți și buni, cari nu se gândesc numai la cele trupești, ci au în vedere și simțurile sufletești, în dorința lor de a duce o viață curată și cinstită.

Aceste suflete bune și curate, pot totdeauna aștepta cu deplină bucurie ziua Nașterii Domnului, spre a preamări numele Aceluia, care ne învață numai ce este bun și de folos omului vrednic și harnic.

*

Dar, fraților, praznicul dela Nașterea Domnului din acest an, ne găsește cu totul în alte împrejurări, decât în anii trecuți. Suntem la începutul unui mare războiu, pentru care nu este asemănare în trecut.

Cu toate acestea, fraților, nu trebue să disperăm. Noi, Românii, deocamdată nu suntem amestecați în acest războiu. Și poate ne ajută Dumnezeu, ca să trecem cu bine peste acest mare rău, care este acum în lume.

Noi nu amblăm după războiu. Nu cerem nimănui nimic. Vrem pace sinceră cu toată lumea, vecină cu noi sau mai îndepărtată. Dacă vom fi bine înțeleși de alții, cari să ne dea bună pace, noi nu vom turbura apele nimănui.

Așa est econdusă de prezent politica externă a României. Așa va urma și în viitor. Noi avem destul de lucru, în cuprinsul granițelor noastre, voind să ne organizăm cât mai bine, dat fiind că suntem un popor mai tânăr și mai mic, față de alte popoare.

*

Nu avem însă absolută siguranță, că vom putea fi lăsați în pace, până la finea războiului. Asta nici nu o poate ști nimenea, nici nu se poate garanta în mod absolut. Foarte multe lucruri atârnă dela împrejurări.

De aceea, ca stat modern, cu rădăcini adânci în pământul bătrânei Europe, — unde acum câteva luni s'a pornit războiul germano-polon, anglo-franco-german și de curând ruso-finlandez, — trebue să ne păzim bine granițele, „să ne păzim pielea" cum s'ar zice.

Conducătorii țării fac ce pot. Consfătuirile se țin lanț. Armata se pregătește cu tot ce poate și cum poate. Mai este necesară numai înțelegerea vremurilor din partea mulțimii poporului nostru.

Căci, să nu trecem ușor cu vederea, vremuri cu urmări așa grele ca acum, n'a cunoscut omenirea din cele mai îndepărtate amintiri. Prin urmare, trebue multă grije la tot ceeace făptuim, ca nu cumva să greșim.

*

Una din cele mai mari griji trebue să ne fie apărarea pământului nostru, a granițelor țării noastre. Numai în cuprinsul acestor granițe, ne putem pregăti o soartă mai bună, o viață mai ușoară, ceeace fiecare om are dreptul a spera.

Ei, dar granițele și pământul se apără, în vremuri grele, numai cu soldați harnici și cu arme bune. In această direcție se pregătesc toate țările europene, ba chiar și cele din alte continente, căci pericolul e mare.

România nu poate face altcum. Și noi trebue să ne pregătim cât mai bine, cu putință, cu soldați bine instruiți și cu arme bune. In chipul acesta ne vom putea mai ușor apăra, dacă cineva ne-ar ataca sau ne-ar atrage în ceva conflict.

Pentru instruirea soldaților, s'au ordonat concentrările și alte exerciții. Pentru procurarea de noui și mai multe arme, se cheltuesc multe miliarde de lei.

Toate acestea s'au făcut până acum cu bani adunați din impozite. De prezent s'a lansat și subscrierea unor bonuri pentru înzestrarea armatei, ceeace este ca un fel de împrumut de stat.

E datoria tuturor, să sprijinim pe organizatorii și conducătorii armatei, căci numai aceasta ne dă siguranța unei vieți liniștite în cuprinsul granițelor țării noastre. Să semneze deci fiecare, cât poate la Bonurile pentru înzestrarea armatei.

In speranța unor vremuri mai bune, ca de prezent, vă zic tuturor cititorilor acestei vechi gazete populare:

La mulți ani Nașterea Domnului!

Nicolae Bratu

NAȘTEREA DOMNULUI

In noaptea sfântă, când s'a născut cel ce a venit să mântuiască lumea...

Negustorii şi cooperaţia

— Observări făcute în şedinţele Camerei Deputaţilor dela 16 şi 18 Dec. 1939 —

In şedinţa Camerei Deputaţilor dela 16 Decemvrie 1939, d-l deputat *V. Vâlcovici* a luat cuvântul la discuţia asupra votării celor 260 decrete-legi date în curs de 4½ luni de zile, când n'a fost parlamentul deschis. Amintind şi de unele probleme economice, d-l Vâlcovici a spus între altele:

Negustorimea şi industriaşii se plâng, că în timpul din urmă le vine o grea lovitură din partea cooperativelor. Nu sunt împotriva cooperativelor, dar trebuesc împăcate interesele negustorilor cu ale cooperativelor, etc.

*

In şedinţa Camerei dela 18 Decembrie c., d-l deputat *Voicu Niţescu,* ales de curând preşedintele consiliului superior al cooperaţiei, a luat cuvântul la *sumar,* spunând între altele:

D-l Vâlcovici s'a plâns în şedinţa trecută, că din cauza sprijinului care se dă cooperaţiei, negustorii care ar fi în cea mai mare parte Români, sufăr anumite neajunsuri. Luând cunoştinţă de ceeace a spus d-l Vâlcovici, îi mulţumesc pentru constatarea, că cooperaţia, — de care şi eu eram adeseori necăjit că nu face treabă, — acum îşi face datoria.

*

Intervenind d-l dr. *A. Vaida-Voevod,* preşedintele Camerei, spune: Sper că d-l Vâlcovici, după explicaţia pe care vreau s'o dau, va renunţa la cuvânt. Pe lângă controlul celorce au luat parte la şedinţă, d-l deputat Vâlcovici a spus pe scurt următoarele:

Cooperaţia îşi face datoria şi este de felicitat pentrucă şi-o face, deşi sunt unele cazuri, când necorespunzând cooperaţia pe deantregul, se întâmplă că unele persoane de valoare, — din care s'ar desvolta comercianţi români viitori, — sunt stânjenite în activitatea lor, fără ca cooperaţia să-i poată satisface pe deantregul.

D-l deputat *Vâlcovici:* Exact.

D-l preşedinte *A. Vaida-Voevod:* Cred că prin aceasta s'a recunoscut, pe deoparte că cooperaţia îşi face datoria, pe de altă parte că de multe ori mai bine n'ar fi în treabă şi ar lăsa ca să se desvolte şi individualităţile (persoane harnice şi pricepute) care activează pe acest teren. Eu sper a curma discuţia, fiindcă ar merita într'adevăr, ca în toată amploarea, într'o şedinţă specială, să se discute această problemă.

D-l deputat *N. Adam:* Dacă n'ar fi fost cooperaţia, valorificarea grâului nu s'ar fi putut face. Prin urmare, luaţi cunoştinţă, că cooperaţia a făcut un mare serviciu agriculturii.

Dupăce d-l preşedinte *Vaida-Voevod* a mai arătat, că pentru discuţia problemei coperatiste se va fixa o şedinţă altă-dată, s'a intrat în ordinea de zi.

***

După cum vedem din observările de sus, se constată două interesante puncte de vedere:

Cooperaţia să fie sprijinită, dar comercianţii şi industriaşii încă să fie ocrotiţi, nu bagatelizaţi, deoarece ei suportă impozitele cele multe şi grele.

Unde este un negustor, meseriaş sau industriaş român harnic, acolo acesta să fie ajutat în prima linie. Acesta plăteşte tot felul de impozite, pe când cooperaţia se bucură de tot felul de favoruri.

Altcum, cum să ne creiăm negustori şi industriaşi mari şi harnici!?

Considerând acestea, aşteptăm cu interes discuţia parlamentară asupra problemei cooperaţiei în legătură cu comerţul şi industria românească.

Problema meseriilor în România

— Conferinţa d-lui prof. N. Ghiulea —

D-l profesor N. Ghiulea dela Cluj a ţinut, în 19 Decemvrie 1939, la Bucureşti în sala Dalles, o conferinţă vorbind despre „Problema meseriilor în România".

Această conferinţă a fost ţinută în cadrul conferinţelor organizate de Institutul român de studii şi educaţie muncitorească, fiind a patra din ciclul „Probleme muncitoreşti de actualitate".

Bazându-se pe multe amănunte din viaţa de toate zilele, d-l prof. Ghiulea şi-a început conferinţa prin examinarea condiţiilor sociale şi economice, care hotărăsc viaţa clasei meseriilor. D-sa a spus în rezumat următoarele:

In România, meseriile s'au desvoltat, paralel cu lipsa unei atenţii din partea cercurilor conducătoare. Concurenţa străinilor şi slăbirea din ce în ce a breslelor, au dus la o şi mai mare scădere a meseriilor române. Dar pentru ţara noastră, întărirea clasei mijlocii este o problemă de viaţă şi de moarte. Naţionalizarea oraşelor nu se poate înfăptui decât prin ridicarea şi întărirea clasei meseriaşilor.

Trecând la examinarea nevoilor meseriaşilor, conferenţiarul dă un program de soluţiuni imediate, din care citäm:

1) Reorganizarea meseriilor şi a învăţământului profesional de toate gradele; reglementarea acordării titlului de capacitate;

2) Reorganizarea jurisdicţiei meseriilor pe lângă Camerile de muncă;

3) Infiinţarea Camerilor de meserii;

4) Procurarea de forţe motrice avantajoase, de materii prime de bună calitate, etc.

5) Combaterea severă a clandestinismului (cari lucră în ascuns) în meserii;

6) Inlăturarea concurenţei atelierelor, instituţiilor publice (şcoli de meserii, penitenciare, etc.).

7) Inlesniri pentru construirea de ateliere higienice.

8) Incurajarea categorică a meseriilor (scutiri, reduceri de taxe vamale pentru materii prime, maşini, scule, scutiri sau reduceri pe căile naţionale de transport pentru materii prime, combustibil, lucrători, produse, etc.).

9) Acordarea de furnituri la autorităţile publice.

10) Organizarea liberă a asociaţiilor profesionale.

11) Un institut de stat pentru acordarea de credite eftine, etc.

Se impune în fine şi o acţiune intensă pentru ridicaarea morală şi culturală a meseriaşilor români.

*

Cercetând deaproape cele spuse de d-l profesor Ghiulea, vedem că a pătruns bine problema meseriilor în sine, cum şi lipsurile meseriaşilor români.

Cele 11 puncte sunt tot atâtea mari — cu cele mici sunt mai multe — greutăţi, cari împiedecă desvoltarea şi întărirea meseriaşului român.

D-l conferenţiar Ghiulea a pus degetul pe unele răni. Unde este acum operatorul, care să le vindece? Unde sunt oamenii, cari să treacă la înfăptuirea acestui frumos program?

Sunt departe-departe de noi. Au alte preocupări. Intocmesc cuvântări frumoase de ocazie...

O datorie către ţară

In legătură cu activitatea pentru Inzestrarea Armatei, am primit dela locurile competente următoarele informaţii:

Nu sunt multe zile, de când a fost publicat decretul de emisiune a Bonurilor pentru înzestrarea armatei şi din toate părţile ţării, din cătunele îndepărtate dela frontieră, precum şi din oraşele principale, sosesc adeziuni entuziaste, dovedind că iniţiativa luată de guvern a găsit înţelegere şi simpatie în massa cetăţenilor.

Fiecare român de baştină sau minoritar cu sentiment de loialitate pentru Statul ce-l ocroteşte, doreşte din adâncul inimii să contribue la opera de apărare a Patriei, inspirată cu atâta căldură de Insăşi Suveranul nostru.

Elanul subscrierilor la „Bonurile de înzestrare a oştirii" apare ca o adevărată mobilizare a conştiinţelor. In unele localităţi s'au înfiinţat chiar comitete de iniţiativă, dintre oamenii fruntaşi, pentru a lămuri şi îndemna publicul la această mare operă de ajutorare a ţării.

Comercianţi, industriaşi, intelectuali sau oameni din popor, toţi caută să dea o mână de ajutor la opera întreprinsă de guvern. Deosebit de emoţionante sunt delegaţiunile de ţărani care vin la diferite autorităţi, întrebând unde se primesc subscrierile.

Deşi situaţia internaţională impune accelerarea măsurilor de apărare, totuşi guvernul nu a recurs nici la presiuni fiscale nici la urcarea impozitelor ca în alte ţări, ci a căutat să facă faţă înarmărilor pe calea normală a încasărilor bugetare.

Proectul guvernului pentru emiterea bonurilor de înzestrare a armatei s'a făcut tocmai ca să se utilizeze capitalurile disponibile, nefolosite pe piaţă, oferind un bun plasament.

Intr'adevăr, aceste bonuri asigură o dobândă de 4½% pe an, — iar cei ce subscriu imediat, au avantajul unei dobânzi de 5,25%, în primul an, cuponul plătindu-se anticipat; adică un titlu de 1.000 lei primindu-se cu lei 970.

„Bonurile pentru Inzestrarea Armatei" sunt scutite de orice fel de impozite şi taxe şi lombardabile la Banca Naţională a României, Casa de Economii şi Cecuri Poştale şi Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni.

Deasemenea, ele se primsc la valoarea nominală, în plata impozitelor cu 15 zile înainte de scadenţă. In caz de nevoe de numerar, subscriitorul are avantajul de a dispune, la Bonurile pe termen de 5 ani, de 30% din valoarea nominală a Bonurilor subscrise, prezentând în acest scop, Talonul fracţionar al bonului, spre încasare la Banca Naţională a României, oricând, după şase luni dela emisiune.

Deci prin condiţiunile de emisiune excepţional de favorabile, aceste bonuri oferă un plasament sigur pentru capitalurile particulare.

In acest mod, în afară că îndeplinim o datorie către ţară, dăm o înţeleaptă folosire a banilor noştri.

Apel către agricultori

pentru a subscrie „Bonuri pentru înzestrarea armatei"

— Cuvântul domnului ministru al agriculturii —

Pământul ţării este mai scump agricultorilor decât oricui. El trebue păstrat şi apărat cu orice jertfă.

De două mii de ani poporul nostru stă legat de pământul său, frământat cu sudoarea muncii şi cu sângele războinicilor.

Nimeni nu l'a putut clinti de pe acest pământ.

Nu râvnim la nimic al altuia, ci dorim numai să ne păstrăm ceeace este al nostru.

Vrem prietenia cu toţi vecinii şi să păstrăm pacea pentru a putea munci în linişte.

Dar pacea nu se poate păstra fără jertfa fiecăruia din noi.

Agricultorii legaţi de pământ au adus aceste jertfe în totdeauna în cursul veacurilor.

Sunt încredinţat că vor aduce şi azi jertfa ce li se cere, subscriind cu însufleţire la bonurile pentru înzestrarea armatei.

G. IONESCU-SISEŞTI
Ministrul Agriculturii şi Domeniilor

Reglementarea fundaţiunii Gojdu

După cum s'a mai scris, în anul 1870 s'au înfiinţat la Budapesta, în urma iniţiativei marelui patriot român Emanoil Gojdu, o fundaţiune pentru ajutorarea cu burse a studenţilor săraci români cari cercetau Universitatea din Budapesta cu numele de „Fundaţiunea Gojdu".

Marele român Emanoil Gojdu şi-a dat seama de răul de care suferea în acele vremuri poporul românesc din Ardeal şi Banat, în urma faptului că era lipsit de intelectuali şi deci nu avea aceea elită spirituală, care să-l poată conduce în cele mai critice momente.

Spre a suplini acest rău şi spre a da putinţa şi celor mai săraci studenţi români, Emanoil Gojdu a pus în 1870 bazele unei fundaţiuni, din care să se acorde ajutoare, sau stipendii, cum se spunea în acele vremuri, tuturor studenţilor lipsiţi de mijloace.

Instituţia fundată de Emanoil Gojdu şi-a dat roadele aşteptate, fiindcă între 1870 şi 1916, cât timp a funcţionat această fundaţiune, s'au acordat ajutoare la 1500 de studenţi, număr enorm pentru acele vremuri, fiecare beneficiind între trei şi zece ani de sume variind între 30.000 şi 50.000 anual plus taxele şcoalare.

Aceste cifre ne dovedesc, că „Fundaţiunea Gojdu" şi-a îndeplinit în răstimpul de 46 de ani cu suficienţă rolul pentru care a fost menită. Totuşi, în 1916, din motive politice „Fundaţiunea Gojdu" a trebuit să-şi înceteze activitatea.

Mai târziu, în urma războiului mondial şi a încheierii păcii, statul maghiar a sechestrat imensa avere a „Fundaţiunei Gojdu", care azi se ridică la aproape jumătate miliard lei şi de-abia zilele trecute statul maghiar a înlăturat actul arbitrar de acum 21 de ani, cedând toate drepturile asupra „Fundaţiunei Gojdu" statului românesc.

In legătură cu această fundaţie, în numărul 273 al ziarului „Tribuna" din Cluj, d. prof. I. Gârbacea, scrie un interesant articol intitulat „Averea lui Gojdu", în care arată felul în care s'a mărit averea acestei fundaţiuni dela 439.007.54 fl. (florini, florin este egal cu 2 coroane aur) cât a fost în 1870, până la 8.478.677,10 coroane cât a fost în 1916, când şi-a încetat activitatea.

Reproducem o parte a articolului d-lui prof. I. Gârbacea, pentru interesul şi actualitatea care o prezintă, în legătură cu „Fundaţiunea Gojdu". Iată ce scrie d-sa:

„Pentru azi mă voi strădui să explic miracolul sporirei averii lui Gojdu.

Cred că cifrele vorbesc mai precis şi decât o să iau numai patru ani, pentru a nu fi greu de comparat şi anume anii 1870 — înfiinţarea, 1888 — consolidarea, 1910 — culmea atinsă şi anul 1916 — ultimul an de activitate.

In perioada 1870—1880 imobilele erau următoare:

Casa fundaţiunei din Budapesta, Király-utca 13.

Vila şi pământurile Gojdu în întindere de 84 jugăre.

Acţiunile erau 54 bucăţi la „Prima Casă de Păstrare pestană" şi 10 acţiuni la moara „Concordia".

In perioada 1910—1916 prin cumpărări şi zidiri, capitolul mobile cuprinde:

a) Patru edificii în Király-utca 13.
b) Trei edificii în Dob-utca 16.
c) Un edificiu în Hollo-utca 8.
d) Casa din Oradea-Mare.

Efectele s'au înmulţit şi ele şi erau în 1910:

a) 226 acţii ale „Primei Case de Păstrare pestane", cursul bursei 19.900 cor.;
b) 10 acţii ale morii „Concordia", curs 275 cor.;
c) 10 sorţi „Tisza";
d) 1104 acţii „Hazai Bank";
e) 50 lozuri „Pesti Hazai Elsö Takarékpénztar" à 112 cor.

Până în 1916 — ultimul an după care nu s'a mai publicat nimic relativ la averea fundaţiunei — averea s'a sporit la acţiuni cari sunt:

a) 336 acţii „Prima Casă de Păstrare pestană";
b) 10 acţii moara „Concordia";
c) 5 lozuri „Tisza";
d) 1553 acţii „Hazai Bank";
e) 50 lozuri „Pesti Hazai";
f) Imprumut de războiu 500.000 coroane.

Venituri-Cheltueli:

Să vedem acum, cum au progresat veniturile şi stipendiile:

	1870.—	1880. fl	1910. k.	1916 k.
1) Chirii	15.365.—	11.273.75	117.050.64	137.370.96
2) Arenzi	2.250.—	1 625.—	— — — —	— 400
3) Dividende	16.430.—	22.950.—	216.240.—	267.662.—
4) Diverse	9.864.27	43.92	2.366.48	25.850.—
Total:	43.909.27	35.892.67	335.656.82	431.282.966
Cheltueli:				
1) Soţiei	8.041 87	7.848.86	11.581.25	—
2) Impozite	4.237.61	4.254.60	44.649.25	35.811 59
3) Reparaţii	1.099.69	983.51	10.099.14	10,680.98
4) Dobânzi	9.773.16	12.626.22	26.137.20	21.000.—
5) Spese ad strative	987.36	1,558 60	16.184.95	27.292.—
6) Stipendii	— —	3.297.78	81.474.17	43.933 38
Total:	24.136.69	30.569.59	190.190.96	138.717.95

Aceste cifre arată precis, că averea curată — „materia lăsată de mine" — a înflorit şi s'a urcat dela fl. 93.427.79 în 1870 la cor. 7.701.955.10 în 1916, care cifră însă nu reprezintă decât valoarea contabilă sau de cost, minus amortismentul. De fapt, casele Gojdu din Budapesta s'au ridicat în valoare mereu şi fără exagerare averea putea fi evaluată la zece milioane coroane aur, sau în banii de azi, peste o jumătate miliard lei.

Venitul curat s'a ridicat şi el dela 24.136.69 fl., în 1870, la 190.190.96 cor. aur în 1910, când a atins maximul.

Stipendiile acordate au urmat aceiaşi sporire: 1872—1200 fl., 1873—5682 fl., 1874—5320 fl., 1875—4265 fl., 1876—3772 fl., 1877—4310 fl., 1878—2425 fl., 1879—2570 fl., 1880—3433 fl., 1881—4159 fl., 1882—6482 fl., iar în 1910—81.474.17 cor. aur, 1911—87.372.— cor. aur, 1912—92.756.— cor. aur, 1913—188.170.— cor. aur, 1914—96.343.— cor. aur, 1915—66.532.— cor. aur, 1916—43.933.— cor. aur.

Acesta este miracolul.

Cheia succesului este fără îndoială plasamentul fericit, care îl situează pe mecenat ca cel mai ager economist întrecându-l chiar pe prietenul său Şaguna, care deşi a lăsat fundaţiei sale o avere de şase ori mai mare, astăzi e de şase ori mai mică, dacă proporţia nu e şi mai mare.

Din cinci pâini şi cinci peşti, a mâncat mulţimea şi a mai rămas cincizeci de coşuri de fărâmături, căci masa a fost binecuvântată şi a avut harul cel ceresc.

Aceasta este explicaţia averii de azi a lui Gojdu.

Nu putem trece sub tăcere pe acei buni români cari au servit la această masă şi au strâns cele cincizeri de coşuri de fărâmături. Se cuvine să-i pomenin cu evlavie: Ioan Alduleanu, Ioan Cavaler de Puşcariu, Iacob Bologa, Avram Berlogia, Iosif Gal. Partenie Cosma, Ioan Mihu şi Andrei Bârseanu.

Timpul servit de toţi aceştia, spre care merge azi recunoştinţa noastră este inegal; Ioan Cavaler de Puşcariu stă în fruntea listei cu 40 de ani închinaţi dela 1870—1911; vine Avram Berlogia cu 32 de ani dela 1885 până la 1917; Parteniu Cosma cu peste 20 ani. Mai puţin a servit Ioan Alduleanu, căci s'a stins la un an după fondator şi Ion Mihu, a cărui proect de ridicare a fundaţiunei făcut în 1913, nu s'a putut realiza din cauza războiului.

Sufletul fundaţiunei a fost Ioan Cavaler de Puşcariu. El a luptat pentru fundaţiune cu regimul ungar, el s'a sbătut pentru sporirea averii şi tot el a făcut în fiecare an tradiţia publicităţii situaţiei fundaţiunei".

Observator.

Reducere pe căile ferate pentru sărbători

Direcţiunea generală a căilor ferate a acordat o reducere generală de *50 la sută*, valabilă pe toate căile ferate, pentru orice călătorie şi pe orice distanţă, din ziua de 24 Decemvrie ora zero şi până la 5 Ianuarie 1940, ora 24. Reducerea este valabilă *numai la trenurile de persoane.*

In acest timp, oricine va pleca dintr'o staţiune de cale ferată, pentru orice destinaţie, va plăti costul unei jumătăţi de bilet, după tariful trenurilor personale.

Ceice vor călători cu trenurile accelerate şi rapide, vor trebui să plătească suplimentul întreg de accelerat şi tichetul de rapid

Transporturile şi scumpirea vieţii

Taxele adause la tariful de transport pe căile ferate, pentru alte autorităţi, sunt un motiv de scumpire a vieţii

Multă lume susţine, că un motiv principal pentru scumpirea traiului este tariful prea urcat pe căile ferate, pentru diferitele mărfuri necesare vieţii de toate zilele. Scurt luat, aceasta aşa este.

Direcţiunea căilor ferate susţine însă, că un important motiv al acestei scumpiri este *adausul* altor taxe, ce le încasează alte autorităţi, dar sunt puse, — pentru încasarea mai uşoară, — ca pupăză pe colac peste tariful ce se plăteşte de fapt căilor ferate, la predarea mărfurilor.

Pentru lămurirea situaţiei, Biroul presei din Ministerul Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor ne trimite următoarele date, asupra felului cum se fac transporturile pe căile ferate române. Iată ce se spune:

ADAUSUL DE TAXE ESTE O MARE PIEDECĂ

In cartea tipărită de Consiliul Superior al Transporturilor şi Tarifelor despre cauzele care scumpesc sau împiedică transporturile, Oficiul de studii al acestui consiliu îşi opreşte atenţia mai întâi asupra taxelor accesorii (adause) ce încasează căile ferate, susţinând că nu se poate fixa o politică a transporturilor şi tarifelor până ce nu se fixează mai întâi politica taxelor accesorii care apasă transporturile în general.

Taxele accesorii sunt o piedică în calea producţiei.

Preţul total plătit pentru un transport de la domiciliul predătorului la domiciliul destinatarului se compune din preţul transportului propriu zis şi taxele accesorii. Acestea din urmă nu sunt percepute în folosul căilor ferate, ci în al altor autorităţi de stat: fisc, drumuri, modernizări de drumuri, aviaţie, judeţ, municipii, comune, căile ferate îndeplinind numai rolul de încasator — fără remiză, nici pentru plata în parte a personalului ce întrebuinţează.

Taxele acestea sunt atât de mari, atât de disproporţionate (fără măsură) faţă de taxa de transport în sine şi uneori chiar faţă de valoarea mărfii transportate, încât ele sunt o piedică serioasă în calea desvoltării producţiei şi nu e de mirare, că atât producătorii cât şi negustorii ocolesc cât pot căile ferate, căutând alte mijloace de transport, cum e autocamionul sau autobuzul.

TAXELE PENTRU CĂLĂTORI

Taxele accesorii se percep de căile ferate atât pentru mărfuri, cât şi pentru călători. Ele descresc, e drept, în raport cu distanţa parcursă; totuşi, chiar în acest caz, sunt foarte mari, contribuind simţitor la scumpirea transportului.

Câteva exemple:

Taxa de transport pe C.F.R. în cl. I, pe o distanţă de 10 km., e de 28,60 lei şi 24,40 accesorii; în cl. II 21,40, respectiv 16,60; în cl. III 14,30 şi 8,70.

Pe o distanţă de 70 km. în cl. III se plăteşte 19 lei taxe accesorii; 117 lei pe o distanţă de 140 km. în cl. II şi 16 lei pe o distanţă de 200 km. în cl. I.

TAXELE PENTRU MĂRFURI

Pentru mărfuri, taxele accesorii ating cifre neînchipuite.

Astfel, la un articol de prima necesitate cum e carnea, pe o distanţă de 40 km., pentru 110 kgr., C.F.R. percep 23 lei. Urmează însă: 32 lei taxe fiscale, aviaţie, drumuri, imprimate cum şi 330 lei (!) taxe ad-valorem şi „higienă veterinară" în contul municipiului Bucureşti.

La unt pentru aceeaşi cantitate şi distanţă C.F.R. percep tot 23 lei transport, dar 32 lei pentru fisc, etc., şi 390 lei (!) pentru municipiul Bucureşti drept taxe ad-valorem şi „higienă veterinară".

Pentru lână se plăteşte 300 lei taxe ad-valorem municipiului Bucureşti, iar pentru încălţăminte 1000 lei, pe lângă 35 lei C.F.R.

Dar şi pe distanţe mari taxele accesorii ating cifre impresionante. Astfel, luând ca exemple tot cele două articole de prima necesitate, carnea şi untul, constatăm că pentru cea dintâi se plăteşte căilor ferate 47 lei pentru 100 km., şi 316 lei accesorii; pentru 200 km., 90 lei, faţă de 324 lei; pentru 400 km., 151 lei, faţă de 334 lei, pentru 700 km., 205 lei faţă de 343 lei.

Pentru unt, taxele de transport către C. F. R., sunt aceleaşi ca şi pentru carne, dar accesoriile sânt mult mai mari: pentru 100 km., ele se urcă la 484 lei; pentru 400 km., la 502 lei; pentru 700 km., la 511 lei.

Preţul altor articole de prima necesitate, cum e lemnul, e sporit cu 35 la sută din cauza taxelor accesorii; al pietrei cu 40 la sută; al varului cu 24 la sută.

Taxele accesorii pentru mărfurile destinate oraşelor din provincie sunt mai rezonabile (mai uşoare). Aşa, pentru Galaţi, bunăoară C. F. R. percep aceleaşi taxe ca şi pentru Bucureşti, iar taxele accesorii sînt: 45 lei pentru 100 km.; 58 lei pentru 300 km.; 72 lei pentru 700 km., şi pentru carne şi pentru unt.

RELELE CE IZORĂSC DIN ACESTE TAXE PREA MARI

Perceperea exagerată şi separată a taxelor accesorii, odată cu taxele de transport ale căilor ferate, îndreptăţesc Oficiul de studii al transporturilor să tragă câteva concluzii foarte judicioase. Anume:

Taxele accesorii atingând *proporţii uriaşe* faţă de cele de transport propriu zise, pentru o mai bună aşezare a preţurilor pe piaţă — scăderea tarifelor căilor ferate n'ar mai putea ajuta la nimic, fiind derizorie (foarte mică).

După cum se vede din citatele de mai sus, *taxele accesorii sunt acelea care, trebuesc, ori desfiinţate, ori astfel reduse şi înglobate în tariful căilor ferate*, încât să nu mai fie o piedică pentru transportul produselor pe căile ferate şi una din cauzele principale ale înfloririi peste închipuire a transporturilor clandestine cu alte mijloace de cărăuşie, care scapă controlului fiscului şi celui sanitar, cum şi un motiv de scumpire a vieţei.

Cei cari vor câştiga de reducerea taxelor accesorii vor fi, după cum foarte bine deduce Oficiul de studii al transporturilor, pe deoparte micii producători, populaţia rurală, industria naţională, iar pe dealta marea massă a consumatorilor.

De altfel asemenea anomalii se întâlnesc şi în alte direcţiuni, precum am arătat în alte articole cu taxele poştale pentru expedierea imprimatelor şi cu impunerea excesivă (enormă) a unor articole, la cari drepturile fiscale întrec de mai multe ori însăşi valoarea articolelor respective.

* * *

Observările redacţiei. Am dat aceste lămuriri ale Ministerului, care are toată dreptatea în cele spuse: *taxele accesorii* (adause) pe diferite mărfuri *sunt scandalos de mari.* Trebuesc sub orice împrejurare scăzute. Pilda pentru scădere ar trebui să o dea Bucureştiul care stă în fruntea celor mai urcate taxe.

Aşteptăm dela Camerele profesionale (industrie şi comerţ, agricultură şi muncă) cum şi dela parlamentarii profesionişti să se întrepună cu toată stăruinţa pentru reducerea acestor taxe, asupra cărora am mai scris în diferite rânduri.

Italia vrea să împiedice întinderea războiului spre sud

Roma, 20 Dec. (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţiei telegrafice italiene „Ştefani" scrie:

Memorabila expunere făcută de contele Ciano, ministrul afacerilor străine, în şedinţa Camerii fasciilor şi corporaţiilor dela 16 Decembrie 1939, — continuă să fie desbătute pe larg de către presa din întreaga lume. (Vezi cuprinsul acestei vorbiri în p. 5).

Opinia publică din ţările neutre recunoaşte, că graţie prevăzătoarei politici a d-lui Mussolini, numeroase state se găsesc acum într'o situaţie mult mai bună decât aceea pe care puteau să o prevadă la isbucnirea războiului.

Italia a arătat întotdeauna calea ceà bună în timp ce discursurile şi publicaţiile oamenilor politici din ţările democratice conduc, dimpotrivă, la erori. Numai prin prezenţa sa, Italia împiedică orice extindere a războiului către sud. De aceea lumea civilizată se arată mulţumită de ţinuta luată de guvernul italian.

Se recunoaşte deasemeni, că din cauza interesului superior european, *Italia înţelege să apere ordinea şi pacea în regiunea dunăreano-balcanică,* la fel cum ea a apărat ordinea în mediterana occidentală.

Dacă Italia n'ar fi intervenit în mod plin de cavalerism şi fără profit în Spania, azi ar fi în Occident o situaţie controlată de comunism, adică o stare de lucruri foarte periculoasă pentru unitatea şi civilizaţia europeană şi chiar pentru puterile occidentale (Franţa şi Anglia).

Pentru aceleaşi motive şi pentru aceleaşi interese superioare europene, Italia înţelege să apere ordinea şi pacea în sectorul dunăreano-balcanic.

*

Declaraţiile conducătorilor italieni sunt tot mai lămurite, că ţările balcanice trebuesc ferite de războiu. România încă nu doreşte alceva. Ne vom putea numai bucura, dacă vom vedea, că Italia rămâne până la urmă pe această linie dreaptă.

Reforma agrară în Ungaria

După multe suceli şi învârteli, s'a ajuns şi în Ungaria la o reformă agrară, care în zilele trecute a fost votată de Camera Deputaţilor şi Casa Magnaţilor.

Această lege are însă la bază cu totul alt sistem, ca spre pildă, cel din România. Iată, pe scurt, ce prevede legea ungară:

Se vor creia 100.000 de mici ferme (moşioare), care vor fi date în arendă pe un timp de 15 ani. Pentru înfăptuirea acestui plan, statul ungar se va servi de 1.500.000 jugăre de pământ, care este în momentul de faţă al marilor proprietari.

Politica externă a Italiei

Cu cine ţine azi Italia ? — se întreabă mulţi

In ziua de 16 Decembrie 1939, contele *Ciano,* ministru de externe al Italiei, a vorbit în faţa adunării Camerei fasciilor şi a corporaţiilor, fiind prezenţi ducele Mussolini şi ceilalţi membri ai guvernului.

Această cuvântare a fost de mai înainte anunţată şi toată lumea a aşteptat-o cu deosebit interes, pentru a se orienta mai deaproape asupra politicei externe a Italiei.

Contele Ciano a şi făcut o largă expunere a situaţiei politice internaţionale, începând cu cele petrecute pe vremea războiului spaniol, trecând apoi la intervenţia Italiei în Spania, conlucrarea italo-germană, pactul anticomintern (alianţa germano-italiană-japoneză contra Rusiei Sovietice, la care s'a alăturat şi Ungaria), ocuparea Albaniei de către Italia, încordarea germano-polonă în preajma începerii războiului, *apropierea ruso-germană,* poziţia Italiei faţă de războinici, *legăturile Italiei cu România* şi ţările balcanice.

Acestea ar fi punctele principale, asupra cărora contele Ciano a făcut interesante şi răsunătoare declaraţii:

GARANŢIILE FRANCO-ENGLEZE DATE POLONIEI

Hotărîrea franco-britanică, comunicată la 21 Martie 1939, prin care se ofereau garanţii militare Poloniei, a întărit Varşovia în ţinuta luată faţă de cererile militare germane. De acum încolo era mult mai greu a domoli situaţia dintre Germania şi Polonia. Războiul era presimţit de toată lumea.

Reprezentanţii Germaniei şi Italiei se întrunesc la Salzburg, în zilele de 11—13 August 1939. Din convorbirile avute aci (Führerul Hitler, ministrul de externe german Ribbentrop, contele Ciano) s'a văzut, că dacă Polonia nu-şi schimbă ţinuta cu totul, se va recurge la arme.

Dar, tot la Salzburg, a eşit la iveală dorinţa Führerului de a îngrădi războiul între Germania şi Polonia, împiedecându-se după putinţă întinderea lui într'o criză generală. De această intenţie, Italia a ţinut socoteală.

APROPIEREA RUSO-GERMANĂ

In aceiaşi vreme s'a mai întâmplat ceva: apropierea ruso-germană, care a produs uimire în toată lumea.

Intre Germania şi Italia se discutase încă din lunile Aprilie şi Maiu asupra unei politici de domolire a legăturilor cu Rusia. Scopul urmărit era de a face pe Rusia să stea neutră într'un eventual războiu şi de a nu lua parte la sistemul de încercuire a Germaniei din partea Angliei şi Franţei, cari încă purtau consfătuiri cu Rusia. Ţeluri mai îndepărtate nu ni se păreau cu putinţă.

La Salzburg am fost anunţat, că negocierile comerciale începute la Moscova se desfăşoară atât de favorabil, încât era îngăduit să se spere întinse urmări.

In seara zilei de 21 August, la orele 22, d-l Ribbentrop mi-a telefonat, că va pleca a doua zi la Moscova, pentru a semna pactul de neagresiune (neatac) germano-sovietic. (Acum nu mai era vorba de negocieri comerciale. Redacţia „Foii Pop.").

NEUTRALITATEA ITALIEI

După deslănţuirea luptelor şi după cunoaşterea publică a hotărîrii franco-engleze de a ajuta milităreşte Polonia, guvernul fascist italian a făcut să se ştie, — printr'un comunicat publicat după consiliul de miniştri dela 1 Septembrie, — că Italia nu va lua nici o pornire militară.

Această hotărîre era cunoscută numai de guvernul german, care a şi aprobat-o. Poziţia luată de Italia la 1 Septembrie este o poziţie de nebeligeranţă (neatac, neamestec), cu gândul de a mărgini luptele pe un teritoriu mai strâns, ceeace doria şi Germania.

INPIEDECAREA LĂŢIRII RĂSBOIULUI

Se recunoaşte de toţi, că ţinuta de fapt a Italiei este aceea, care a împiedecat până acum întinderea războiului şi că spre Italia se îndreaptă atenţia tuturor statelor dornice de a-şi apăra interesele lor şi pacea în lume.

Cu toate acestea, n'am făcut nici un pas, şi nici nu avem de gând, în momentul acesta, să facem ceva, pentru a lămuri în mod special legăturile noastre cu ţările neutre.

LEGĂTURILE CU ŢĂRILE BALCANICE

Dar, pentrucă s'a vorbit mai ales despre Peninsula Balcanică şi pentrucă spre această regiune se îndreaptă politica italiană, — cu un înţeles care îşi găseşte legătura de a fi în istorie, în geografie, în tradiţii ca şi în faptul că Italia a devenit, prin alipirea Albaniei, o putere balcanică, — pentru toate aceste motive, Italia exprimă puternica sa dorinţă, de a vedea asigurată ordinea şi pacea în Europa dunăreană şi balcanică; *în acelaş timp nu crede, însă, că formarea unui bloc,* de orice fel ar fi el, *ar putea fi folositor* ţărilor ce ar trebui să facă parte din el şi asigurării păcii.

Pactul de neagresiune (neatac), încheiat între Italia şi Iugoslavia, face cu neputinţă orice războiu între aceste două ţări şi este o garanţie de pace sinceră şi durabilă.

Fixarea graniţelor între Grecia şi Italia (în Albania) a luat baza oricărei neînţegeri între aceste două ţări.

Legăturile dintre Italia şi Turcia sunt hotărîte de pactul de amiciţie din 1932, reînoit acum din nou.

Legăturile Italiei cu Bulgaria sunt tradiţional (de totdeauna) bune.

LEGĂTURILE ITALIEI CU ROMÂNIA

Raporturile cu România, cu care am desvoltat schimburi, sunt cu totul cordiale (prieteneşti).

Este aproape de prisos să mai vorbim de raporturile italo-ungare, date fiind bunele rădăcini ale amiciţiei şi de solidaritate care unesc cele două ţări.

Este în interesul comun al tuturor acestor ţări — adaugă ministrul — să se asigure susţinerea păcii în regiunile dunărene şi balcanice. Pentru acest motiv, Italia urmăreşte cu o profundă simpatie orice manifestaţie prin care aceste popoare îşi exprimă voinţa de a rezolva amical chestiunile pendinte între ele şi de aceea ea este gata să le acorde sfaturile şi ajutorul său.

Contele Ciano închee discursul, afirmând că Italia fascistă urmăreşte cu atenţie desfăşurarea evenimentelor, gata — dacă este cu putinţă — să desvolte odată mai mult acţiunea sa în favoarea pacificării lumii, fiind în acelaş timp hotărîtă să apere cu neşovăelnică energie interesele sale, comunicaţiile sale terestre, aeriene şi viitorul său de mare putere.

Adunarea a ovaţionat pasagiile mai importante ale cuvântării şi a făcut o formidabilă manifestaţie de devotament Ducelui şi Contelui Ciano.

(Pasagiul unde o vorbit despre România, încă a fost aplaudat).

Rusia a fost exclusă din Societatea Naţiunilor

După cum am scris în ultimul număr al foii noastre, Finlanda s'a plâns la Societatea Naţiunilor contra atacului Rusiei asupra ei. Numai decât a fost convocat comitetul şi adunarea generală a Societăţii Naţiunilor la Geneva.

In urma discuţiilor, cari au ţinut câteva zile, în şedinţa dela 14 Decemvrie 1939 s'a hotărît excluderea (ştergerea) Rusiei Sovietice dintre membrii Ligii Naţiunilor. Motivarea: a atacat o ţară membră a Societăţii Naţiunilor, din care Rusia încă făcea parte.

*

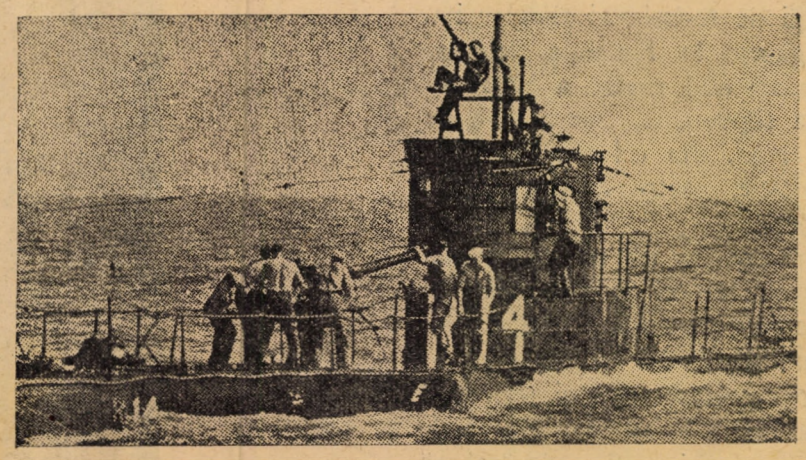
Secretariatul Ligii Naţiunilor a făcut cunoscut, Luni 18 Decemvrie 1939, prin o telegramă adresată tuturor statelor membre, cuprinsul hotărîrii luată la 14 Decemvrie de către comitetul Ligii, prin care se exclude Rusia din Societatea Naţiunilor şi se recomandă statelor să dea ajutor de materiale şi oameni Finlandei.

Statele nemembre vor primi deasemeni o înştiinţare cu privire la partea din hotărîre, care vorbeşte despre ajutorarea poporului finlandez.

*

Ştirile din Moscova spun, că acolo n'a produs mare surprindere ştergerea Rusiei dintre membrii Ligii. Se aşteapta la aşa ceva. Presa rusească s'a făcut că nu dă mare importanţă acestui fapt, luând simplaminte notă de hotărîrea adusă la Geneva.

Totuşi, e interesant a urmări, cum toată lumea — afară de Germania — scoate la iveală energia cu care luptă Finlandezii, deşi sunt un popor de 50 de ori mai mic decât colosul rusesc, care a dat asalt asupra acestei mici ţărişoare.

Submarin eşit la suprafaţa apei, are o turelă de apărare contra avioanelor

La adăpostul liniei Maginot se pregăteşte războiul total

Paris, 20 Dec. (Rador). — La adăpostul liniei Maginot, consiliul suprem pregăteşte războiul totul: acest titlu al ziarului *„Paris-Soir"* redă părerile ziarelor franceze din ultimele zile.

Aşteptarea, adaugă ziarul numit, nu se poate închipui decât dacă naţiunea, în dosul fortificaţiilor ei, pregăteşte mijloacele care vor fi folosite spre a învinge inamicul în ziua în care armata lui va eşi din fortăreaţă. Această vastă misiune „de a gândi războiul", pe care a luat-o consiliul suprem asupra sa, nu îngădue secrete.

„Journal des Debats", ocupându-se de ajutorul care trebuie dat Finlandei, scrie că dacă trupele sovietice ar fi silite să părăsească Petsamo şi dacă coasta finlandeză spre Oceanul Arctic ar fi puternic ţinută de trupe venite pe mare, nu numai Finlanda ar resimţi o uşurare, ci şi Norvegia şi Suedia. Sunt ocazii trecătoare, ce nu trebuie lăsate să treacă, încheie ziarul.

*

Din rândurile de sus se vede destul de limpede, că e cu putinţă o şi mai mare întindere a războiului, din partea celorce nu-şi dau deloc pace.

Preşedintele Finlandei către ţara sa şi către lumea civilizată

Preşedintele republicei Finlandeze, d. *Kallyo*, a vorbit la radio în zilele acestea, adresându-se ţării şi armatei sale, iar către lumea civilizată a făcut deasemenea un călduros apel.

După ce a adresat un salut soldaţilor cari luptă pe front, preşedintele a făcut elogiul mareşalului Mannerheim, arătând că ţara are deplină încredere în comandamentul general şi în toţi ofiţerii şi soldaţii armatei, cărora le adresează „salutul său plin de respect şi de recunoştinţă".

„Armata noastră a dovedit că o naţiune, chiar mică, dacă are conştiinţă curată şi o armată pătrunsă de simţul datoriei, poate lupta cu succes pentru apărarea nobilelor valori ale umanităţii, comune tuturor naţiunilor civilizate".

„Soldatul nostru ştie — a continuat d. Kallyo — că libertatea noastră, căminurile noastre, religia noastră şi toată ordinea noastră socială, sunt pierdute dacă apărarea noastră este sfărâmată şi dacă inamicul, cu ideile sale, ar pune stăpânire pe ţara noastră".

Preşedintele şi-a exprimat mulţumirea, cu care a luat cunoştinţă de hotărîrea adusă de Societatea Naţiunilor şi a declarat, că aşteaptă acum *măsurile ce vor fi luate în favoarea Finlandei.*

„Suntem adânc recunoscători — a spus el — pentru ajutorul economic şi pentru simpatia nemărginită ce ni s'a arătat, dar toată lumea ştie că durata rezistenţei şi rezultatul unui războiu modern sunt hotărîte de instrumentele de apărare, de care dispui şi de oamenii cari se servesc de ele".

Luptele pe frontul ruso-finlandez

Finlandezii se luptă cu mare eroism

După ştirile date de corespondenţii ziarelor suedeze din Finlanda, trupele ruseşti au suferit în cursul acestei săptămâni o mare înfrângere în regiunea Suoniselvi. Cam 17.000 de soldaţi ruşi au fost răniţi, morţi şi făcuţi prizonieri în această luptă.

Intr'o altă parte a frontului, spre graniţa dintre Norvegia şi Finlanda, sus la nord, trupele sovietice ar fi întors liniile de apărare finlandeză aproape de Salmijaervi şi acum înaintează dela nord spre sud. Trupele finlandeze să retrag în ordine.

BOALA DE VĂRSAT LA RUŞI

Ultimele ştiri spun, că o gravă epidemie (boală) de vărsat s'a răspândit în armata sovietică, care se află în Finlanda.

Autorităţile finlandeze au luat măsuri grabnice pentru vaccinarea soldaţilor în zonele de războiu.

MARI PREGĂTIRI RUSEŞTI

Corespondenţii de războiu ai ziarelor italiene, cari se găsesc în Finlanda, telegrafiază că comandamentul rusesc a băgat în luptă, în ultima săptămână, câteva sute de mii de soldaţi noui, din cei mai buni pe cari îi au Sovietele, pentru a distruge rezistenţa finlandeză.

Aceste noui trupe au un comandat mai priceput şi mai abil ca cel de până acum şi care se foloseşte de experienţa, plătită scump, a primelor două săptămâni de războiu.

Finlandezii opun mereu aceeaşi rezistenţă eroică, iar conducerea lor e mai presus de orice laudă. Nu e mai puţin adevărat că înaintarea rusă face progrese, încet, dar totuşi.

E limpede acum, că scopul principal al ofensivei ruseşti e să taie legătura Finlandei cu statele nordice, pe unde îi vin ajutoare. Legătura cu Norvegia a fost tăiată; acum Rusii fac mari sforţări de a izola Finlanda şi de Suedia şi operaţiunile în această direcţiune nu sunt departe de reuşită.

După ce Finlanda va fi complect tăiată de toată lumea externă, Sovietele ruseşti vor duce lupta în interiorul Finlandei, cu nădejdea că Finlandezii nu vor mai putea rezista multă vreme din lipsă de muniţiuni.

Totuşi, Finlandezii au primit în ultimele zile muniţiuni din Anglia, cari le mai pot prelungi rezistenţa.

Noui concentrări în Rusia

Din Stockholm, capitala Suediei, se vesteşte cu data 18 Decemvrie 1939 următoarele:

Corespondentul din Finlanda al ziarului „Afton Bladet" anunţă că, după informaţii culese dela prizonierii ruşi, în Rusia Sovietică au fost chemate sub arme 11 contingente. (După cât se ştie, un contingent rusesc are cam un milion de oameni.)

*

Pe de altă parte se mai vesteşte, că Suedia şi Norvegia sunt îngrijorate de unele ştiri despre concentrări a numeroase trupe roşii, îndeosebi trupe motorizate, în partea de nord a Finlandei, adecă aproape de graniţele Suediei şi Norvegiei.

Aceste ştiri ar fi produs în sânul statelor nordice o puternică nelinişte, întru cât se crede, că în urma acestor fapte, ar exista un pericol atât pentru Norvegia, cât şi pentru Suedia.

De fapt, în sânul statelor nordice neliniştea creşte, pe măsură ce trupele ruseşti înaintează în direcţia spre Suedia şi Norvegia.

Armata Finlandei

500.000 Finlandezi se află sub arme

Comandamentul suprem finlandez a creiat coloane specializate în atacuri rapide. Aceste coloane, folosindu-se de autocamioane, se deplasează rapid. Ele sunt formate din numeroase detaşamente automate, care au misiunea să împiedece debarcările aviaţiei sovietice în jurul oraşului Helsinki. Coloane asemănătoare urmează să fie construite în toate oraşele principale finlandeze.

Armata finlandeză dispune de 20 de contingente, adică de toţi bărbaţii valizi, între 20 şi 40 de ani. Pe diferite fronturi se află deci mobilizaţi 400.000 de finlandezi.

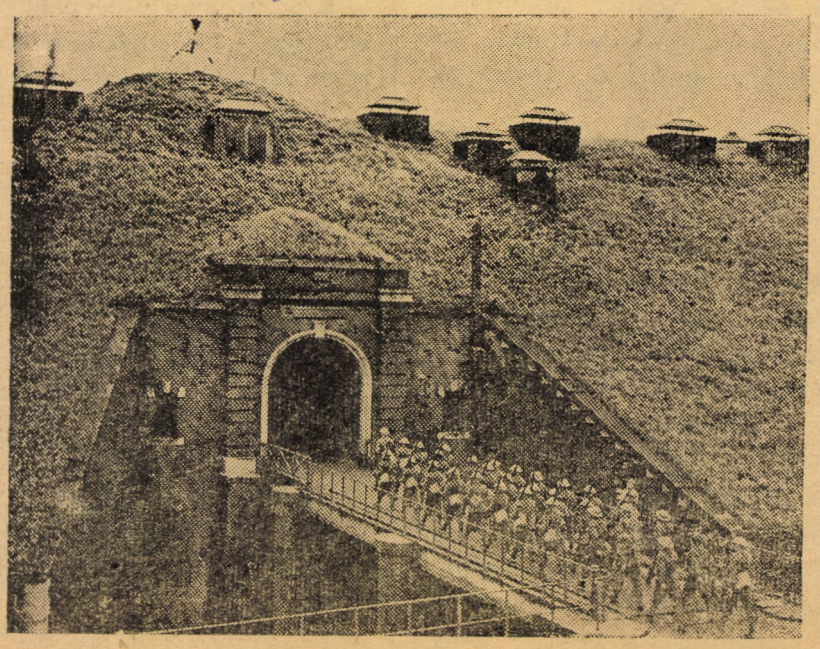
Pe lângă aceasta, armata finlandeză mai dispune de un corp de protecţie format din bărbaţi peste 40 de ani sau sub 20 de ani, în total circa 100.000 oameni.

Se află deci sub arme o jumătate de milion de finlandezi.

Peste 600.000 de locuitori au fost evacuaţi din zonele de războiu.

Aproape 150.000 de femei sunt folosite în serviciile auxiliare.

Aceste cifre arată că o treime din populaţia Finlandei, care este de 3.700.000 de locuitori, este imobilizată în lupta contra inamicului.

O intrare în linia franceză Maginot

INFORMAŢIUNI

Tuturor abonaţilor, cititorilor şi sprijinitorilor foii noastre, vă dorim

SĂRBĂTORI FERICITE

pentru a vă bucura fiecare în parte şi cu întreagă familia, că aţi ajuns praznicul Naşterii Domnului.

Redacţia
„FOAIA POPORULUI'

*

CAMERA si SENATUL au ţinut ultimele şedinţe Miercuri 20 Decemvrie 1939, când au luat vacanţă de sărbători şi s'au închis prin cetirea mesagiului regal.

AUTORITĂŢILE PUBLICE iau vacanţă de Crăciun, Vineri 22 Decemvrie 1939, la ora 13½, iar după Crăciun serviciul se va relua Joi 28 Decemvrie la ora 15.

VACANŢA ŞCOLARĂ DE CRĂCIUN. Şcolile primare iau vacanţă de Crăciun în ziua de 22 Decemvrie; şcolile secundare cu internat în 21 Decemvrie, cele fără internat în 22 Decemvrie; învăţământul superior intră în vacanţă la 21 Decemvrie, când se eliberează şi carnetele de tren ale studenţilor.

MINISTERUL ORDINEI PUBLICE se desfiinţează, dupăce în actualul guvern generalul Marinescu n'a mai fost numit în acest post, ba a fost înlocuit şi în postul de prefect al Prefecturii de Poliţie Bucureşti.

REGINA MARIOARA a Iugoslaviei, fiind suferindă, a fost nu de mult operată în Elveţia. Neînsănătoşindu-se deplin, regina suferindă a plecat în zilele trecute din nou în Elveţia, spre a consulta pe medicii cari au operat-o.

MORILE SISTEMATICE clasificate comerciale, în întreg cuprinsul ţării, fie că macină pe cont propriu, fie că macină pentru făinari, brutari sau alţii, au libertatea de acum încolo să cumpere grâu şi direct de producători. Preţul de cumpărare al grâului va fi cel prevăzut în legea pentru valorificarea grâului. Aceste cumpărări se oprise acum câteva săptămâni.

IN AJUTORUL MICILOR NEGUSTORI ŞI MESERIAŞI. Asupra acestei probleme publicăm, la alt loc al foii de azi, un rezumat din conferinţa d-lui profesor *Ghiulea*. De asemenea dăm în foaie un scurt extras, asupra desbaterilor în Camera Deputaţilor, tot în această chestiune. La Cameră a vorbit d-l profesor şi deputat *Vâlcovici* în legătură cu problemele care se pun astăzi comerţului. D-sa a arătat, că micul negustor în special are de întâmpinat o concurenţă deosebită din partea anumitor cooperative susţinute de stat. Fără a se declara împotriva cooperativelor, d-l Vâlcovici crede totuşi că Statul nu are nici un interes să lovească şi să distrugă pe micii negustori, care sunt un factor economic atât de important. In al doilea rând, d-l Vâlcovici a cerut în Cameră, să se aducă cât mai grabnic un decret-lege pentru unificarea impozitelor, decret asupra căruia cei în drept se cugetă de prezent.

EPISCOP DEMISIONAT. Episcopul romano-catolic de Oradea şi Satu Mare, Dr. Fiedler, a demisionat. Deocamdată scaunul a fost ocupat de episcopul Aron Marton al Clujului.

APELUL LUI MAX AUŞNIT împotriva deţinerii în închisoare până la judecarea procesului, a fost respins de Camera de acuzare de pe lângă Tribunalul din Bucureşti. Inculpatul Auschnit rămâne şi pe mai departe arestat.

NOU PREŞEDINTE al Societăţii Naţiunilor, pe timp de un an, a fost ales delegatul Norvegiei cu numele Hambro. — Pentru anul acesta fusese ales preşedinte delegatul Rusiei cu numele Maisky, ministrul Rusiei la Londra, care însă n'a voit să convoace nici adunarea Ligii şi nici n'a luat parte la adunare, în urma războiului cu Finlanda.

CEA MAI MARE BUCĂTĂRIE din lume a fost instalată în zilele trecute la Berlin. Puterea zilnică a acestei bucătării, organizată într'o margine a oraşului, se ridică la 30.000 litri de mâncare. Ea este în serviciul organizaţiei de ajutor a partidului naţional-socialist şi e condusă de o femeie. Din Octomvrie până în Martie, această bucătărie va împărţi 30.000 mese pe zi.

RECOLTA DE CAFEA în Brazilia se anunţă a fi una dintre cele mai bune. Această ţară produce două treimi din toată cafeaua în lume. — E deci speranţă, că se va ieftini cafeaua, dacă se va uşura şi putinţa de transport.

1700 VAGOANE ŢIŢEI PE ZI, este producţia mijlocie a României în timpul din urmă. La această producţie iau parte următoarele societăţi: Astra Română 321 vagoane, Concordia 237, Româno-Americană 207, Steaua Română 187, Creditul Minier 78, Prahova 76, Intreprinderile Române de Petrol 42, Petrolul Românesc 26, Foraky Românească 25, Dacia Română 7, Socop 3 vagoane pe zi.

TUTUN DIN ITALIA. După cum se anunţă din Roma, în zilele acestea s'a încheiat acolo un acord pentru cumpărarea unei cantităţi de tutun italienesc pentru România.

REPATRIEREA GERMANILOR din Letonia s'a terminat, spun ştiri sosite dela Riga. Ultimii repatriaţi, în total 1000 persoane, s'au îmbarcat la 15 Decemvrie pe vaporul german „Siera Cordoba", spre a se înapoia în Germania. Cu acest ultim transport, transferatul populaţiei germane din Letonia este terminat. Au fost repatriaţi 50.000 Germani, în timp de 54 zile. Prin acest transfer se pune capăt unei perioade istorice de peste 700 de ani, de când Germanii se stabiliseră în statele baltice, — spune agenţia telegrafică germană din Berlin, care comunică aceste rânduri.

176 TANCURI RUSEŞTI au cucerit Finlandezii, dela începutul luptelor până la 16 Decemvrie, — aşa anunţă o ştire dată din Helsinki, capitala Finlandei.

100.000 DOLARI PENTRU FINLANDA, a trimis fostul preşedinte al Statelor Unite, Hoover, care este preşedinte al comitetului pentru ajutorarea Finlandei. Această sumă reprezintă subscrierile făcute în prima săptămână.

POPULAŢIA ITALIEI, numai cea de pe teritoriul vechiu, a fost la 30 Noemvrie 1939 în sumă totală de 44.501.000 locuitori.

UN FRIG ASPRU PE FRONTUL DE VEST s'a lăsat în ultimele zile, care a avut de urmare îngheţarea noroiului, îndeosebi în cursul nopţii. Lupte mai importante între armate nu sunt, cel mult încercări de recunoaşteri asupra situaţiei, pe o parte sau alta.

9 GERMANI AU FOST ARESTAŢI la Istanbul, de către autorităţile turce, printre cari şi un funcţionar al ambasadei germane, acuzaţi de spionaj şi de propagandă oprită în favorul Germaniei. Cercetările continuă.

PREŞEDINTELE STALIN al Rusiei a împlinit 60 de ani, în ziua de 21 Decemvrie 1939, din care prilej a fost sărbătorit în toată Rusia.

Acum e momentul să ascultaţi Radio!

Renumitul aparat Blaupunkt tip DKE, cu două game de undă cu vorbitor mare este cel mai bun şi cel mai eftin aparat de radio din categoria sa.

Acest aparat cu recepţie minunată vi-l oferim cu preţul de

Lei 2.250

La alegerea Dv. plata în rate convenabile. Nu întârziaţi a vă cumpăra unul din aparatele acuma sosite, numărul lor fiind limitat.

Uzina Electrică din Sibiu S. p. A.

Locurile de vânzare:
Sibiu, „Motor-Lux" Piaţa Regele Ferdinand şi la reprezentanţii U. E. S. în comunele electrificate.

Cum vor fi deschise prăvăliile de sărbători

In urma intervenţiunii făcută de Uniunea Camerelor de Comerţ şi Industrie, Ministerul Muncii a hotărît următoarele:

Magazinele din întreaga ţară vor fi deschise Duminică 24 Decembrie 1939 (ajunul Crăciunului), iar în ziua de 27 Decembrie 1939 (a treia zi de Crăciun) vor fi închise.

Deasemenea magazinele vor fi deschise şi Duminică 31 Decembrie 1939 (ajunul Anului Nou).

In zilele de 23, 24 şi 31 Decembrie 1939, magazinele vor fi deschise la amiază, salariaţii având timpul de repaus prin rotaţie.

In zilele de 23, 24 şi 31 Decembrie 1939, se prelungeşte închiderea magazinelor seara cu o oră.

Frizeriile din întreaga ţară vor fi deschise în zilele de 24 şi 31 Decembrie 1939 şi închise în ziua de 27 Decembrie 1939 (a treia zi de Crăciun).

Deasemenea frizeriile vor fi deschise şi în ziua de 26 Decembrie 1939 (a doua zi de Crăciun) până la ora 12. In schimb frizeriile vor fi închise în ziua de 28 Decembrie 1939, dela ora 12.

Aviz abonaţilor

pentru plata abonamentului

Numărul acesta este cel din urmă pe anul 1939. De aceea, la acest număr adaugăm mandate poştale pentru toţi acei abonaţi, al căror abonament nu este încă plătit complect pe acest an şi cel viitor.

Tipărirea unei gazete costă foarte mulţi bani. Vă rugăm deci şi pe D-voastră, a ţine seamă de aceasta, plătindu-vă abonamentul. Suma de 140 lei pentru un an nu este mare. Mult mai mult — şi pentru lucruri de mai puţin folos — cheltueşte omul în cursul unui an.

Cine nu mai doreşte foaia pe viitor să ne anunţe, ca să o oprim. Noi nu silim pe nimenea să o aboneze. Dar nici spese să nu ne facă, citind fără a plăti.

D-voastră aveţi o restanţă de ..... Lei care sumă vă rugăm a o trimite cu mandatul poştal alăturat.

Mai rugăm pe vechii noştri abonaţi, să recomande şi altora „Foaia Poporului", care este anume scrisă şi întocmită pentru necesitatea oamenilor noştri dela sate.

Numere de probă trimitem, la dorinţă, oricui gratuit, dacă ne trimite adresa pe o cartă poştală.

Mulţumindu-vă pentru sprijinul dat, prin plata abonamentului, vă salutăm cu dragoste frăţească.

Redacţia şi Administraţia
„Foaia Poporului"
Sibiu, strada Regina Maria, 57

Situaţia agricolă în ţară

După ştirile sosite la Ministerul Agriculturii, situaţia se prezintă în modul următor:

Încă din săptămâna trecută, muncile agricole au fost oprite. Arături nu s'au mai putut face, deoarece pământul era îmbibat cu mari cantităţi de apă.

Zăpada căzută în mici cantităţi e considerată ca bine venită. Sunt temeri de un eventual îngheţ, care n'ar fi prielnic semănăturilor, întru cât pământul are prea multă umezeală.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU
— Serviciul Administrativ —

Publicaţiune

Având în vedere Jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 88461 din 22 Noemvrie 1939, publicat în „Monitorul Oficial" Nr. 272 din 23 Noemvrie 1939.

Având în vedere dispoziţiunile art. 1 şi 11 din Decretul Lege pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite, publicat în „Monitorul Oficial Nr. 268 din 18 Noemvrie 1939, s'a declarat de generală necesitate următoarele articole:

1. Carnea proaspătă.
2. Carnea de animale, conservată sau fabricată din această carne, preparate în ţară.
3. Grăsimi animale, osânză, untură topită şi bloc.
4. Păsări vii sau tăiate (numai pui şi găini).
5. Preparatele din lapte, untul şi brânzeturi preparate în ţară.
6. Ouă.
7. Peşte proaspăt sau conservat, din ţară, preparatele indigene din peşte (afară de icre şi peştele denumit morun, nisetru, păstrugă, cegă, şi păstrăvi).
8. Făina de grâu, secară şi porumb.
9. Pâinea.
10. Pastele făinoase preparate în ţară.
11. Sarea.
12. Orezul.
13. Ceaiul, afară de acel în ambalaje streine.
14. Zahărul.
15. Zarzavaturile din ţară, legumele şi fructele indigene, proaspete şi în sezonul respectiv firesc, preparate sau conservate.
16. Lămâi, portocale, mandarine.
17. Uleiurile vegetale comestibile, indigene sau importate, rafinate, brute, lichide sau solidificate.
18. Măslinele, afară de cele importate, preparate gata sau verzi.
19. Surogatele de cafea preparate în ţară, denumite frank-cafea, cicoare, malţ.
20. Ciocolata de menaj şi cacaoa preparate în ţară.
21. Apele minerale şi gazoase, anume cele din ţară: sifonul.
22. Ghiaţa.
23. Combustibilul solid: lemnele, mangalul, brichetele pentru consumul casnic.
24. Lampantul.
25. Gazul, electricitatea, apa.
26. Spirtul denaturat.
27. a) Săpunul menajer de rufe, parfumat şi neparfumat.
    b) Săpunurile denumite: de Marsilia, indigen, în bucăţi mari şi mici.
    c) Săpunurile denumite: cheia, cămila, pisica, avion.
28. Lumânările de toate categoriile.
29. Sticlele de lampă.
30. Varul bulgări, praf şi stins.
31. Soda de rufe.
32. Scrobeala albă şi albastră, din ţară.
33. Unsorile de căruţe, hamuri şi bocanci.
34. Firele de bumbac ţărănesc.
35. Căciulile de miel obişnuite şi cojoacele din piele de oaie.
36. Opincile de piele.
37. Sămânţa de floarea soarelui, in, cânepă şi ricin.
38. Talpa.

Oficiul Judeţean de speculă care s'a ocupat în ultima şedinţă cu unele chestiuni de interpretarea legei, a constatat că obligaţiunea comerciantului de a elibera cumpărătorului nota, referitor la vânzările făcute nefiind supus la sancţiuni înseamnă că comerciantul cu amănuntul numai la cererea expresă a cumpărătorului este obligat a elibera note.

Note netimbrate care se vor folosi exclusiv ca probe în litigiile isvorîte în sensul Legei speculei.

Primar, Dr. *Sever Pop*

Secretar General, *Lucian D. Vulcu*

Baia Poporală, Sibiu str. Şaguna 4

Băi de aburi, de putină şi de înnot. Deschisă în zilele de lucru dela orele 8—12 şi 1·30—7 30. Dumineca dela orele 7— 2.

Lunea şi Dumineca p. m. închis.

Păstrează-ţi sănătatea prin băi de abur la Baia Poporală din Sibiu.

FRICŢIUNEA HORIA
la GRIPĂ • RĂCELI • NEVRALGII

A apărut

Calendarul Poporului pe 1940

Anul al 55-lea

Din bogatul şi variatul cuprins, al acestui bine cunoscut calendar însemnăm:

In faţa războiului început, îndemnuri pentru oamenii noştrii, de Nicolae Bratu

Cum a început şi decurs războiul în primele luni, de Dr. Constantin Hagea

(Cu peste 20 diverse hărţi şi chipuri)

Reţete pentru mâncări, de mare folos pentru femeile noastre dela sate de Hortensia Bratu

Târgurile din toată ţara aranjate după comune şi luni

Poezii, poveşti, anecdote, glume, poezii poporale etc. etc.

Răvaş de pe zonă

De vânzare la librăriile şi negustorii din ţară, unde s'a aflat şi în anii trecuţi

Preţul 15 Lei un exemplar

La comenzi **peste 10 bucăţi** se dă rabatul obişnuit. Trimiterea ramburs.

In schimbul a câţiva lei „Calendarul Poporului" vă aduce mult folos prin cele scrise în el.

Inainte de a vă cumpăra calendar, cercetaţi pe acesta şi vă veţi convinge că este cel mai bun, mai variat şi mai potrivit pentru trebuinţele oamenilor noştri dela sate

Toate comenzile se vor adresa la: Librăria „Foaia Poporului" Sibiu